

NA EU IZBORIMA GRAĐANI BIRAJU 705 ZASTUPNIKA PARLAMENTA DO 2024. GODINE

Bitno je izaći na europske izbore 26. svibnja!

Piše **Danijela BAŠIĆ-PALKOVIĆ**

Izbori za deveti saziv Europskog parlamenta ove se godine održavaju između 23. i 26. svibnja. Stanovnici zemalja članica, prvi puta bez Ujedinjenog kraljevstva, biraju 705 zastupnica. Izbori za članice i članove u Europski parlament iz Republike Hrvatske održat će se u nedjelju, 26. svibnja 2019. godine.

Petogodišnji mandat

Uz biračka mjesta na području Republike Hrvatske, glasat će se i u sjedištima diplomatsko-konzularnih predstavništava Republike Hrvatske.

Za Hrvatsku ovogodišnji izbori predstavljaju

Europski izbori u svibnju 2019. izravno će utjecati na život građana jer u sjedištu Unije će se odlučiti na koji će način Europa u nadolazećim godinama pristupiti pitanjima radnih mjesta, poslovanja, sigurnosti, migracija i klimatskih promjena

treće europske izbore- uz izbore 2013. i 2014., druge za redom na kojima se zastupnice i zastupnici biraju na petogodišnji mandat — do 2024. kao i druge na kojima se bira 12 zastupnika. U aktualnom sazivu Parlamenta, Hrvatsku predstavlja 11 zastupnica, a povećanje za jedno mjesto doneseno je Odlukom Europskog vijeća o sastavu Europskog parlamenta nakon Brexita. Na devetim europskim izborima, 350 milijuna

građana EU-a ponovo će imati priliku izabrati 705 zastupnika u Europskom parlamentu.

Posljednji europski izbori održani 2014. bili su najveći transnacionalni izbori ikad održani u isto vrijeme. Europski izbori u svibnju 2019. izravno će utjecati na život građana jer u sjedištu Unije će se odlučiti na koji će način Europa u nadolazećim godinama pristupiti pitanjima radnih mjesta, poslovanja, sigurnosti, migracija i kli-

matskih promjena. Iako postoje određeni zajednički izborni propisi, neki se aspekti razlikuju od zemlje do zemlje, primjerice glasačka dob ili mogućnost glasanja putem pošte ili iz inozemstva. Birališta u Hrvatskoj otvaraju se u nedjelju, 26. svibnja, a birači koji imaju boravak u drugoj državi članici, mogu glasovati u diplomatsko-konzularnom predstavništvu Republike Hrvatske u inozemstvu ili pred nadležnim tijelom druge države članice u kojoj imaju prijavljeno boravište.

Na internetskim stranicama Državnog izbornog povjerenstva moguće je pronaći sve najnovije informacije o europskim izborima 2019. Također, sve najnovije informacije

o tome kako glasovati, koji su rokovi za registraciju i rezultate izbora, mogu se pronaći na novoj internet-skoj stranici www.europski-izbori.eu.

Kreiranje politika

Izlaskom na europske izbore u svibnju 2019. građani biraju 705 zastupnika koji će ih predstavljati u Parlamentu do 2024. godine. Sudjelovanjem u europskim izborima građani odlučuju o smjeru u kojem će EU ići narednih pet godina u područjima poput međunarodne trgovine, sigurnosti, zaštite potrošača, borbe protiv klimatskih promjena i gospodarskog rasta. Zastupnici u Europskom parlamentu ne samo da oblikuju novo zakonodavstvo, već i

razmatraju druge institucije EU. Izlaskom na izbore građani EU-a također sudjeluju u kreiranju politika koje oblikuju njihovu svakodnevicu.

Europski parlament kroz #ovajputglasam aktivnosti i internetsku stranicu ovajputglasam.eu nastoji inspirirati Europljane ne samo da glasuju, već i da pomognu uvjeriti druge da izađu na europske izbore. Nova mobilna aplikacija Europskog parlamenta, Citizen's App, omogućuje jednostavni pregled lokalnih i nacionalnih projekata Europske unije, vijesti i planova za budućnost. Europa pripada svima nama, a glasovanje u europskim izborima prvi je korak kojim doprinosimo europskoj demokraciji.

ISTARSKI ŽUPAN VALTER FLEGO NA PLENARNOM ZASJEDANJU ODBORU REGIJA U BRUXELLESU

razdoblju mora prepoznati regije i njihove ciljeve, a ne samo one nacionalne, nastavio je župan i dodao kako, ukoliko bi se i u budućem proračunskom razdoblju Kohezijska politika vezala samo na nacionalne strategije, postoji opasnost da regije izgube svoj razvojni put.

-Zadaća Kohezijske politike, smatra Flego, je upravo suprotno - jačanje svih regija. Osim toga, jednako je važno decentralizirati pristup upravljanja EU fondovima u Hrvatskoj, stoga je župan Flego svojim izlaganjem uputio poruku i Europskoj komisiji, Europskom parlamentu, ali i vladama svih država članica kako

Glavna rasprava drugog dana Plenarnog zasjedanja se odnosila na temeljna prava i europske vrijednosti, kojoj su prisustvovali i predsjednik suda EU Koen Lenaerts, prvi potpredsjednik Europske komisije Frans Timmermans te direktor EU agencije za temeljna prava Michael O'Flaherty. U svom izlaganju župan Flego je naglasio kako su temeljna prava i vrijednosti današnje EU mir, sloboda, sigurnost i pravda.

Jednaka prava

-Europska unija treba pokazati vrlo konkretno kroz sljedeći proračun zalaganje za ekonomsku,

Što se, pak, ljudskih prava tiče, kazao je kako EU treba prema svim članicama beskompromisno, jasno i odlučno inzistirati na nepostojanju diskriminacije na temelju spola, rasnog ili etničkog podrijetla, vjere ili uvjerenja, invaliditeta, dobi ili seksualne orijentacije

se bi se ispravile pogreške iz ovog financijskog razdoblja i kako se one ne bi ponavljale ubuduće.

Mir, sloboda, pravda...

Druga tema odnosila se na buduću proračun Unije, na što se uvodno osvrnuo izjavitelj i predsjednik Odbora za financije Europskog parlamenta Jean Arthuis, a potom i župan Flego.

"Kakav treba biti buduću proračun Unije da bi odgovarao našim ambicijama? Da bi na to mogli odgovoriti prvo trebamo definirati naše ciljeve. Cilj treba biti da EU i sve njezine države budu mjesto ugodnog i sigurnog života i rada u rastućoj državnoj ekonomiji. Zato buduću proračun mora pratiti sljedeće prioritete: suvremeno obrazovanje usklađeno s potrebama tržišta rada; daljnju borbu protiv klimatskih promjena uz rast proizvodnje zdrave hrane; borbu za suzbijanje siromaštva; najbolju zdravstvenu zaštitu dostupnu svakom čovjeku, kao i stvaranje novih radnih mjesta temeljenih na digitalizaciji uz snažno ulaganje u istraživanje i razvoj, istaknuo je Flego.

Zaključio je kako navedene ciljeve treba odražavati i buduću proračun Europske unije, za razdoblje od 2021.-2027. godine.

socijalnu i teritorijalnu koheziju te solidarnost među državama članicama kako bi se one mogle podjednako razvijati. Na EU je da se puno energičnije usmjeri na to da svi građani imaju jednaka prava pred zakonom, smatra Flego.

Što se, pak, ljudskih prava tiče, kazao je kako EU treba prema svim članicama beskompromisno, jasno i odlučno inzistirati na nepostojanju diskriminacije na temelju spola, rasnog ili etničkog podrijetla, vjere ili uvjerenja, invaliditeta, dobi ili seksualne orijentacije.

-Dokažimo svi zajedno da to možemo učiniti. Osim toga, premalo napora je do sada učinjeno za načelo jednakih plaća za jednaki rad u različitim državama članicama. Dokažimo da i to možemo promijeniti, poručio je župan Flego i zaključio:

-Govorim s položaja župana Istre, regije koja svih ovih godina snažno radi na očuvanju i osnaživanju temeljnih prava i vrijednosti te smo po tome svijetli primjer u Hrvatskoj. Baš zato nam je potrebna još snažnija podrška Europske unije u nastupima prema nacionalnoj vladi kako bi to postao hrvatski, a ne samo istarski standard. Nismo i ne možemo biti zadovoljni dok se temeljna prava i vrijednosti ne provode i poštuju u čitavoj državi!

Flego: Kohezijska politika mora biti dostupna i regijama, a ne samo državama!

Europska unija treba vrlo konkretno kroz sljedeći proračun pokazati zalaganje za ekonomsku, socijalnu i teritorijalnu koheziju te solidarnost među državama članicama kako bi se one mogle podjednako razvijati. Na EU je da se mnogo energičnije usmjeri na to da svi građani imaju jednaka prava pred zakonom, smatra istarski župan

Piše **Danijela BAŠIĆ-PALKOVIĆ**

Istarski župan Valter Flego sudjelovao je ovog mjeseca u Bruxellesu na 134. Plenarnom zasjedanju Odbora regija. Dvodnevnu sjednicu su obilježile nekoliko značajnih rasprava poput one o Kohezijskoj politici, temeljnim pravima i vrijednostima EU, kao i budućem europskom proračunu. Nakon uvodnih izlaganja izjavitelja Roba Jonkmana iz Nizozemske i predsjednice Odbora za regionalni razvoj (REGI) Europskog parlamenta Iskre

Mihaylove, župan Flego se osvrnuo na nužnost strukturnih reformi u Kohezijskoj politici, naglasivši kako je potrebno učinkovitije i brže ugovaranje novaca iz EU fondova.

Istra iznad prosjeka

-U dosadašnjem razdoblju pokazalo se kako su EU fondovi prekomplikirani, preburokratizirani i često, zbog centraliziranog upravljanja državne, ne zadovoljavaju konkretne potrebe regija. Upravo iz tog razloga, protivnik sam da samo države kandidi-

raju i ugovaraju projekte na kohezijske programe. Dakle, Kohezijska politika mora biti dostupna i regijama, a ne samo državama, poručio je župan Flego napominjući kako govori iz iskustva Istre, regije koja se po svim makroekonomskim pokazateljima izdvaja, odnosno iskače iz hrvatskog prosjeka.

-Istarska županija ima BDP koji je 26 % iznad hrvatskog prosjeka; 2,9 % veći BDP u odnosu na pretkriznu 2008. godinu što je najveći skok od svih županija u RH,

uključujući i Grad Zagreb; najnižu stopu nezaposlenosti i najveći rast zaposlenosti itd. No, imamo i puno novih projekata koje želimo kandidirati u nadolazećem razdoblju. Svoje regionalne potrebe želimo direktno aplicirati na Kohezijsku politiku. Istra, kao i ostale iznadprosječne regije u drugim državama članicama, ne smije biti ograničena nacionalnim strategijama, koje bi mogle biti ne samo irelevantne, nego čak i u suprotnosti s našim regionalnim potrebama. Kohezijska politika, stoga, u budućem

U ORGANIZACIJI REGIJE MALOPOLSKA: U KRAKOVU SE SASTALI PARTNERI PROJEKTA 3D FOR VET

Modernizacija tehničkih strukovnih škola i korištenje suvremene opreme

Opći cilj projekta je postaviti učenike iz strukovnih tehničkih škola u bolju poziciju na tržištu rada kroz korištenje 3D tehnologija u formalnom obrazovanju, primjenom njihovog znanja u praksi i suradnjom s vršnjacima iz drugih zemalja Europske unije

Piše **Danijela BAŠIĆ-PALKOVIĆ**

U organizaciji projektnog partnera Regije Malopolska, u Krakovu je od 21. do 22. ožujka 2019. održan treći partnerski sastanak u sklopu projekta 3D FOR VET - Strateška partnerstva za razvoj 3D kompetencija.

Mobilnost učenika

Sastanku su prisustvovali predstavnici svih partnera uključenih u projektne aktivnosti, odnosno Istarske županije (vođećeg partnera), Regije Malopolska, Fachhochschule Kärnten - Koruško sveučilište

primjenjivih znanosti, Tehničke škola Pula, METRIS - Centra za istraživanje materijala, Viesoji istaiga Panevezio profesinio rengimo centras - Javnog instituta strukovnog obrazovanja i usavršavanja Panevezys te Zespol Szkol nr 2 im.

Jana Pawla w Miechowie - Srednje strukovne škole Miechowie.

Projekt su partneri raspravljali o aktivnostima koje su realizirane u razdoblju od početka provedbe projekta, o onima čija provedba tek predstoji u na-

dolazećem razdoblju, te o očekivanim rezultatima i ishodima projekta. U tome je kontekstu potrebno istaknuti organizaciju mobilnosti učenika, a u sklopu koje je Tehnička škola Pula ugostila učenike i predstavnike iz Litve i Poljske, koji

su kroz trening u Tehničkoj školi i Centru za istraživanje materijala Metris imali priliku savladati korištenje 3D tehnologija u svakodnevnom radu te sudjelovati u nizu zanimljivih i poučnih radionica. Osim sudjelovanja na sastanku,

projekt su partneri posjetili sajam - otvorene dane strukovnog obrazovanja na kojem je predstavljeno više od 400 strukovnih škola s područja Regije Malopolska, a što će zasigurno biti od velike važnosti u vidu uočavanja sličnosti između hrvatskog i poljskog obrazovnog sustava te eventualnih mogućnosti za suradnju između dviju regija.

Tržište rada

Projekt 3D FOR VET financiran je iz programa ERASMUS +, te uključuje partnere iz 4 zemlje - Austrije, Litve, Poljske i Hrvatske, dok je vođeci partner Istarska županija.

Opći cilj projekta je postaviti učenike iz strukovnih tehničkih škola u bolju poziciju na tržištu rada kroz korištenje 3D tehnologija u formalnom obrazovanju, primjenom njihovog znanja u praksi i suradnjom s vršnjacima iz drugih zemalja Europske unije, odnosno modernizacija tehničkih strukovnih škola i korištenje suvremene opreme u radu s učenicima. Ukupna vrijednost projekta je 250.000 eura.

U NORMANDIJI SASTANAK PARTNERA U PROJEKTU WALK THE GLOBAL WALK

Međunarodna ljetna škola u Portugalu

Partneri projekta Walk the Global Walk, uključujući i predstavnike partnera Istarske županije, sudjelovali su na drugom projektnom sastanku koji se 1. i 2. travnja održao u francuskoj pokrajini Normandiji, točnije u gradu Caenu. Ciljevi ovog projekta su osigurati novi prostor za aktivno građanstvo i građanski angažman za učenike između 11 i 18 godina kako bi učili o aktivnom građanstvu, razviti kritičku svijest mladih o miru, ljudskim pravima i razvojnim pitanjima s kojima se suočava svijet te potaknuti i nadahnuti mlade da šire tu svijest među svojim vršnjacima.

Među budućim aktivnostima projekta svakako je najznačajnija organizacija Međunarodne ljetne škole koja će se u lipnju ove godine održati u Portugalu, a u sklopu koje će

biti organiziran četverodnevni trening o Ciljevima održivog razvoja. Ljetna će škola rezultirati zajedničkim Manifestom mladih i lokalnih vlasti koji će imati kao glavni cilj unaprjeđenje ciljeva održivog razvoja, a uključivati će petero učenika iz svake partnerske regije. Iz Istarske županije u projektu sudjeluje 14 škola.

Projekt Walk the Global Walk financiran je iz fonda Raising public awareness of development issues and promoting development education in the European Union (EC DEAR). Proračun projekta iznosi 3.180.083,93 eura, od čega je oko 186.000,00 € predviđeno za Istarsku županiju. Predlagatelj projekta je Regija Toscana, a provodi ga u suradnji sa 19 partnera iz 10 zemalja.

D. B. P.

Istarski gradovi i općine uvode besplatni Wi-Fi za građane

Europska komisija raspisala je 4. travnja drugi poziv u okviru inicijative Wi-Fi4EU. Cilj poziva je promicanje uvođenja besplatnog Wi-Fi-a za građane i posjetitelje u javnim prostorima kao što su parkovi, trgovci, javne zgrade, knjižnice, zdravstvene ustanove i muzeji diljem Europe. Poziv je zatvoren već sljedećeg dana, odnosno 5. travnja, a predviđena su sredstva dodijeljena po kriteriju najbržeg prijavitelja odnosno "najbržeg prsta". U okviru prvog poziva, u Istarskoj su županiji sredstva za uvođenje besplatnog Wi-Fi-a odobrena sljedećim općinama i gradovima: Buje, Buzet, Brtonigla, Fažana, Grožnjan, Kršan, Ližnjan, Marčana, Medulin, Pula, Rovinj, Tinjan i Vižinada.

D. B. P.

IZVOR GRADOLE, JEDAN OD NAJIZDAŠNIJIH U ISTRI, PO PRVI JE

Izvor vode za turisti stanište je čovječja

Kada pitate nekoga iz Hrvatske gdje obitava čovječja ribica, svi kažu u Postojni. Međutim imamo je i mi u Hrvatskoj, i to čak na 60 lokaliteta. Tri su vrste; crna čovječja ribica koja živi samo u Sloveniji, čovječja ribica bijele boje i istarska čovječja ribica, koja je genetski dokazana kao zasebna vrsta, ali još nije pronađeno dovoljnih morfoloških razlika da bi to se službeno objavilo, pojašnjava biospeleolog i speleoronilac Petra Kovač Konrad

Piše **Gordana ČALIC SVERKO**

Izvor Gradole jedan je od tri nova hrvatska staništa čovječje ribice, uz jedan od bunara u Metkovićima i Grbinu špilju u Paškom. Nova staništa pronađena su tijekom tridesetak istraživačkih urona provedenih prije nekoliko godina u sklopu terenskih biospeleoloških istraživanja na području Istre i u sklopu projekta Proteus-projekta zaštite čovječje ribice, koje je vodilo Hrvatsko herpetološko društvo-HYLA i Biota, a tijekom kojih su obavljena i biospeleološka te speleoronilačka istraživanja Gradola. U Istri se najviše ronilo u Pincinovo jami uz podršku porečkog speleologa Silvija Legovića. Potom na izvoru Gradole i u samom centru Pule u rimskim bunarima Nimfei.

Zaštićena vrsta

Čovječja ribica, *Proteus anguinus*, endem podzemnih slatkovodnih staništa dinarskog krša rasprostranjena je na području Slovenije, Trsta u Italiji, Hrvatske te Bosne i Hercegovine. Vodozemac je s najdužim životnim vijekom, živi i do 90 godina. Zakonom o zaštiti prirode čovječja ribica je strogo zaštićena vrsta u Hrvatskoj, a na europskoj razini nalazi se na dodacima Direktive o zaštiti prirodnih staništa i divlje faune i flore Europske unije i to kao prioritarna vrsta. Usprikoš zaštiti na nacionalnoj i europskoj razini, sukladno zadnjoj procjeni ugroženosti vodozemaca i gmazova Hrvatske, svrstana je u kategoriju ugroženih vrsta.

- Čovječja ribica se u Sloveniji istražuje već dugi niz godina i obično kada pitate nekoga iz Hrvatske gdje je ima, svi kažu u Postojni. Međutim imamo je i mi u Hrvatskoj, i to čak na 60 lokaliteta

i odlučili smo malo obnoviti podatke i proučavati je u njenom prirodnom staništu.

Tri su vrste; crna čovječja ribica koja živi samo u Sloveniji, čovječja ribica bijele boje i istarska čovječja ribica, koja je genetski dokazana kao zasebna vrsta, ali još nije pronađeno dovoljnih morfoloških razlika da bi to se službeno objavilo. U sklopu terenskih biospeleoloških istraživanja tražili smo nova staništa. Za neka koja postoje u starim literaturnim podacima da ih je bilo na žalost utvrdili smo da čovječjih ribica tamo više nema, kao i da su neka staništa zagađena otpadom. Ljudi su pobacali smeće u pojedine izvore i jame, podzemne vode su jake i to su razne, i htjeli smo ljudima koji tamo žive ukazati da postanu svjesni koje bogatstvo imaju i da zapravo tu vodu moraju zaštititi, a ne bacati smeće, kaže biospeleolog i speleoronilac Petra Kovač Konrad, mag. geograf. (Dinaric Hub d.o.o.) iz Zagreba.

Speleoronilačka istraživanja u Istri u sklopu projekta Proteus kao i novija istraživanja izvora Gradole, jednog od izvora Istarskog vodovoda Buzet, koje je provelo nekoliko biospeleologa i speleoronilaca, Kovač Kon-

rad predstavila je u Narodnom domu u Buzetu, u sklopu odlično prihvaćenog ciklusa predavanja kojeg je pod nazivom "Sve

Izvor Gradole

Čovječja ribica u izvoru Gradole

što niste znali o..." pokrenulo Pučko otvoreno učilište "Augustin Vivoda", a ovom je prigodom, u povodu Svjetskog dana vode, bilo posvećeno vodi.

Zovu nas čudacima

- Izvor Gradole kao jedan od najizdašnijih u Istri, do sada nikada nije detaljnije speleoronilački i biospeleološki istraživao, podaci o speleomorfologiji, speleogenezi, osnovni podatci o smjeru i duljini pružanja podzemnih kanala nikada nisu prikupljeni. Također, nikada nije napravljena biospeleološka inventarizacija izvora kako bi se saznalo da li u izvoru žive ugrožene podzemne vrste. Upravo zbog nedostatka ikakvih podataka, a u sklopu projektnih aktivnosti vezanih uz monitoring čovječje ribice u Pincinovo jami u Taru, obavljena su preliminarna istraživanja izvora Gradole, istaknula je Petra Kovač Kon-

rad, k o j a kaže da je svoj hobi i ljubav prema istraživanju podzemlja uspjela pretvoriti u profesiju.

- Zovu nas čudacima koji se vole zavalčiti u mračne, tamne prostore i to ih veseli, a jedan od najvećih motiva je taj da smo zapravo istinski istraživači, istražujemo neotkrivene prostore i donosimo nove informacije, kaže Kovač Konrad i dodaje da se speleoronjenje smatra jednom od najekstremnijih aktivnosti za koju je potrebna i specijalizirana obuka i oprema.

Na poziv Istarskog vodovoda obavljena su dodatna istraživanja u kojima je otkriveno da je potopljeni prostor izvora generalnog smjera pružanja sjeverozapad-jugoistok. Kanal je istražen u duljini od 125 metara te se nastavlja dalje u dvije jako uske pukotine. Uslijed jako loše vidljivosti od 1 do 1,5 metara i dosta jakog toka vode, speleoronionicima je bilo dosta teško nalaziti smjer u kojem je potrebno dalje napredovati. Na 25 metara dubine uočili su primjerak čovječje ribice i na temelju

PUT SPELEORONILAČKI I BIOSPELEOLOŠKI DETALJNO ISTRAŽEN

čku Istru, e ribice

Orijaška jadranska vodenbabura

toga je izvor Gradole postao novo nalazište za tu vrstu. Prisustvo čovječje ribice u izvoru Gradole, kao i laboratorijske analize sastava sedimenta iz izvora ukazuju na to da je izvor povezan sa podzemnim prostorima šire okolice.

Špilje u nastajanju

- Čekali smo godinu i pol da se protok vode smanji, drugim riječima izvor nam nije dao godinu i pol da u njega zaronimo dok se konačno nisu stabilizirali uvjeti. Toliki je protok vode da je samo na njegovom minimumu speleoroniocima moguće zaroniti, istaknula je Kovač Konrad. Rekla je da su našli na nekoliko "stanovnika" izvora Gradole, na špiljsku

kozicu, vodenbaburu, kuglašicu i istarsku čovječju ribicu, koje su također uzorkovali radi preliminarnih istraživanja o kakvim se vrstama radi.

Za te životinjske vrste utvrđeno je da su vrlo važni bio indikatori koji mogu povezati izvor Gradole s nekim drugim podzemnim prostorima gdje te iste takve vrste obitavaju. -Prisustvo čovječje ribice u izvoru Gradole se može povezati s njenim prisustvom u nekim drugim dijelovima Istre što znači da te podzemne vode moraju biti povezane jer čovječja ribica se razmnožava jajašcima i iz njih, nošenih podzemnim tokovima, liježu se ličinke, napomenula je Kovač Konrad te

do- d a l a kako uvijek kaže da su izvori, špilje u nastajanju, jer svugdje gdje je protok vode postoje korozijsko erozijski procesi koji taj prostor oblikuju i mijenjaju.

Smještene u donjem toku rijeke Mirne, na lijevoj riječnoj obali, oko 9,5 kilometara uzvodno od njenog ušća, kraj Kaštelira, Gradole su u sustavu Istarskog vodovoda Buzet od 1969. godine, pomoću privremenog crpnog agregata, dok je cjelokupni projekt dovršen 1973. godine. Gradole opskrbljuju vodom cijelu zapadnu obalu Istre, područje poslovnih jedinica Buje, Poreč i Rovinj s time da dio vode pre-

daju Vodovodu Pula, a dio prodaju Rižanskom vodovodu Kopar. Najizdašniji je to izvor na području Istarske županije, naročito u sušnim mjesecima kapacitet ovog izvora je ravan kapacitetu svih istarskih izvora. Izbija iz krške kaverne, a maksimalna izdašnost zimi i u proljeće iznosi 10.000 litara u sekundi, a minimalna 1.000 litara u sekundi dok se ekstremni minimum spušta ispod 400 litara vode u sekundi.

U kontekstu budućih istraživanja Gradola, Kovač Konrad kaže da je za detaljnu odredbu starosti stijenske mase te uzorka nevezanog sedimenta, odnosno mulja iz samog izvora potrebno provesti dodatne analitičke metode. Odredbom parametara, osobito muljne komponente, moguće je definirati tip naslaga time i približno prostor iz kojih voda migrira, prihranjuje se, do samog izvora. Plan je postaviti mjerne instrumente u izvor, dana loggere, koji ovisno o tipu mogu dati informaciju o brzini

U jednoj od ekspedicija u siječnju 2017. godine, kaže biospeleolog i speleoronilac Petra Kovač Konrad, u jednoj špilji pored Ogulina otkriveno je najdublje nalazište čovječje ribice u svijetu

transfera podzemnih voda od ulaza do izlaza u Gradolama. Obaviti detaljnije geonetske analize faune koje bi mogle dokazati povezanost podzemnih voda s drugim izvorima.

Voda-najvrjedniji resurs

Gradole su jedan od tri izvora Istarskog vodovoda, kojima valja pribrojiti i akumulaciju Butoniga. Mladen Nežić, direktor Istarskog vodovoda Buzet uz Svjetski dan voda poslao je poruku kako je nužno odgovorno upravljanje vodom kao najvrjednijim resursom. Istovremeno, namjera je potaknuti sve na razmišljanje o važnosti očuvanja okoliša, a samim tim i vodnih resursa. - Svi izvori u Istri su krški i

kao takvi su veoma ranjivi u smislu mogućih onečišćenja iz razloga što sva voda koja padne na slivnom području se vrlo brzo pojavljuje na izvorima bez mogućnosti prirodne filtracije. Veći dio Istre prekriven je zonama sanitarne zaštite izvorišta i akumulacije Butoniga. Skupština Istarske županije 2005. godine donosi Odluku o zonama sanitarne zaštite izvorišta vode za piće u Istarskoj županiji kojom se određuju područja sanitarne zaštite, izvorišta i akumulacije koja se koriste ili su rezervirana za javnu vodoopskrbu na području Istarske županije, mjere za zaštitu izvorišta od zagađenja ili drugih utjecaja koji mogu nepovoljno djelovati na njihov izdašnost, kakvoću i zdravstvenu ispravnost vode, nastavak istražnih radova, izvore i način financiranja zaštitnih mjera te kaznene odredbe, ističe Nežić.

Novelacija zona sanitarne zaštite trajna je obaveza Hrvatskih voda, jedinica lokalne i područne samouprave te javnih isporučitelja vodnih usluga tako da se prema posebnim programima provode dodatni vodoistražni radovi kojima se potvrđuju ili mijenjaju zone. Značajan doprinos zaštiti okoliša, a samim tim i izvorišta pitke vode dogodit će se izgradnjom sustava odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda kroz dva osnovna programa.

Jedan se odnosi na EU projekte aglomeracija od kojih su neki u fazi izgradnje, a neki tek u fazi pripreme studijsko tehničke dokumentacije. Svi ovi projekti trebaju se realizirati do kraja 2023. godine. Drugi program se provodi putem Istarskog vodozaštitnog sustava, a osnovni cilj ovog programa je odvodnja i pročišćavanje otpadnih voda u zonama sanitarne zaštite izvorišta i akumulacije Butoniga. U planu je rješavanje otpadnih voda u ukupno 170 naselja, a do sada je realizirano 12 pročištača i 15 sustava odvodnje.

Petra Kovač Konrad u bužetskom Narodnom domu

Speleoronilac u izvoru Gradole

Na 25 metara dubine uočili su primjerak čovječje ribice i na temelju toga je izvor Gradole postao novo nalazište za tu vrstu. Prisustvo čovječje ribice u izvoru Gradole, kao i laboratorijske analize sastava sedimenta iz izvora ukazuju na to da je izvor povezan sa podzemnim prostorima šire okolice

STANCIJA MENEGHETTI KOD BALA U SVEGA ŠEST GODINA VIŠESTRUKO

Stancija Meneghetti okružena je vinogradima i maslinicima

“Uvijek smo pružali doživljaj, i kad smo bili mali i sada kad rastemo”

Rastući ugled i sve veća potražnja za smještajem potakla je osmišljavanje projekta povećanja kapaciteta, koji je uspješno kandidiran na natječaj “Podrška razvoju malog i srednjeg poduzetništva u turizmu povećanjem kvalitete i dodatne ponude hotela” iz programa “Konkurentnost i kohezija” Europske unije. Projekt Stancije Meneghetti je na natječaju dobio bespovratnu potporu od 9,8 milijuna kuna, no ukupna je investicija planirana na 35 milijuna kuna, iz čega je razvidno da je su u proširenje uložena pretežno vlastita sredstva

Piše **Davor ŠIŠOVIĆ**

Priča o Stanciji Meneghetti počinje 2000. godine kada je Miroslav Plišo kupio ovo imanje na kome je tada

stajala samo dotrajala stara kuća. Najprije je obnovljena zgrada, tada kao ladanjska kuća s vanjskim i unutrašnjim bazenom za osobne potrebe, a zatim su oko nje zasađeni vino-

gradi, no kako je vlasnik u njoj boravio tek povremeno, od 2005. počela se iznajmljivati kao vila, na sedam dana, s vlastitim kuharom na raspolaganju.

Tada je imala četiri sobe i zajednički dnevni boravak, no s vremenom su se javljali gosti koji su se htjeli zadržati na kraćem boravku, pa je 2013. godine Vila Meneghetti transformirana u baštinski hotel s četiri zvjezdice.

U elitnom društvu

U to je doba još uvijek imala samo četiri sobe i restoran, a potražnja za smještajem u ovom za istarske prilike natprosječno komfornom malom hotelu rasla je i konstantno bila iznad kapaciteta.

Zbog svoje ljupkosti, šarma, individualiziranih usluga, mirnoće ambijenta i gastronomske ponude, Stancija Meneghetti te 2013. godine biva primljena u asocijaciju baštinskih hotela Relais & Châteaux, koja okuplja 575 hotela iz cijelog svijeta, a iz Hrvatske svega četiri - tu su još po jedan hotel u Opatiji, Zadru i Korčuli.

Rastući ugled i sve veća potražnja za smještajem potakla je 2015. godine osmišljavanje projekta povećanja kapaciteta, koji je uspješno kandidiran na natječaj “Podrška razvoju malog i srednjeg poduzet-

ništva u turizmu povećanjem kvalitete i dodatne ponude hotela” iz programa “Konkurentnost i kohezija” Europske unije. Projekt Stancije Meneghetti je na ovom natječaju dobio bespovratnu potporu od 9,8 milijuna kuna, no ukupna je investicija planirana na 35 milijuna kuna, iz čega je razvidno da je su u proširenje uložena pretežno vlastita sredstva.

Ovom je investicijom smještajni kapacitet povećan šesterostruko: od negdašnje četiri došlo se na ukupno 25 soba od čega ih je deset u proširenoj staroj

POVEĆALA KAPACITET, DIJELOM I SREDSTVIMA IZ EUROPSKIH FONDOVA

Pogled s bazena na prošireni objekt Stancije Meneghetti

Luksuzna kupaonica

Jedna od soba Stancije Meneghetti

Detalj iz unutrašnjosti

zgradi, a 15 u zasebnim rezidencijama odnosno kamenim kućicama, sa sveukupno 52 kreveta. Proširenje i restoran, te izgrađen još jedan vanjski bazen. Svaka rezidencija za dvije osobe ima 75 četvornih metara, odvojene spavaće sobe i dnevni boravak, kupaticu, bar, terasu i vrt. Radovi su potpuno dovršeni u rujnu 2016. godine, i s povećanim kapacitetom Stancija Meneghetti nastavlja je uspješno poslovati s godišnjom popunjenošću od 48-50 posto, uglavnom u razdoblju od svibnja do rujna.

Ogromna ulaganja

No to još nije kraj, jer zaokruživanje vizije o Stanciji Meneghetti nastavlja se i kroz drugu fazu projekta povećanja smještajnih kapaciteta, koja se upravo realizira, a u što se ulaže oko 30 milijuna kuna vlastitih sredstava, i dovršena bi trebala biti do početka ljeta. U šest novoizgrađenih vila uredit će se ukupno 18 soba, s ukupno 36 novih kreveta, odnosno svaka će vila imati po tri spavaće sobe, dnevni boravak, terasu i vlastiti bazen.

Osim poboljšanja kvalitete usluga, povećanje kapaciteta donijelo je Stan-

ciji Meneghetti i povećanje broja zaposlenih. S prijašnjih 15 zaposlenih, nakon dovršene prve faze proširenja njihov je broj narastao na 45, a kad se dovrši ova druga faza, usluge gostima ovog reprezentativnog turističkog objekta pružat će 55 zaposlenika. Porast broja zaposlenih stvorio je potrebu zasnivanja službe za ljudske resurse, koji će osim o zapošljavanju voditi računa i o edukaciji djelatnika.

“Uvijek smo pružali doživljaj, i kad smo bili mali i sada kad rastemo”, rekla nam je Suzana Vrtičević Tica, direktorica tvrtke Meneghetti d.o.o. koja upravlja Stancijom Meneghetti. Personalizirane usluge dio su stila s kojim se ovdje posluje od samog početka, a gosta se na taj način prati od rezervacije, preko ulaska i dobrodošlice, do uređenja sobe u kojoj se pazi na svaku sitnicu. “Želimo da se naši gosti doslovce osjećaju kao kod kuće”, kaže nam Suzana Vrtičević Tica, a da bi to bilo moguće, i osoblje mora biti vrhunski educirano, od

poznavanja jezika do psihološke procjene očekivanja gostiju. Na Stanciji Meneghetti odsjedali su i pisci, koji su ovdje dolazili u miru pisati svoje knjige, a takve su goste posebno oduševljavali - dugački stolovi u sobama, na koje su mogli rasprostri svoja računala, knjige, bilježnice i sve što im je potrebno za

kreativni proces; a u prosječnim je hotelima stol u sobi obično prilično nevažan detalj.

Prezentiramo pravu Istru

Stancija Meneghetti nekoliko je puta godišnje domaćin osebnih vjenčanja; primjerice nedavno je pažnju javnosti privukla ovdašnja svadba Franke Batelić i Vedrana Čorluke. Hrani se, kaže direktorica Vrtičević Tica, posvećuje “abnormalna pa-

žnja”, u kuhinji se koriste isključivo lokalne namirnice prezentirane modernim kulinarskim pristupom, proizvodnja se dogovara s OPG-ima u okolici, a na vinskoj su karti u ponudi lokalna vina uz bok s biranim svjetskim vinima. “Kad je lani ovdje boravio saudijski princ, odmah je otvorio vinsku kartu i izabrao svoje omiljeno vino iz naše ponude, ali je rado probao i naše Meneghetti Red”, rekla nam je također direktorica, naglašavajući kako se i pri sastavljanju vinske karte vodi računa o potrebama i željama gostiju, pa se uz dobar pregled istarske i hrvatske vinske scene na njoj našao i dobar internacionalni izbor.

“U našoj ponudi prezentiramo pravu Istru i pravu Hrvatsku, a gost se ovdje mora osjećati kao bog. Ne želimo zarađivati na jeftinim namirnicama jer našim gostima nije problem platiti one vrhunske”, otkriva nam Suzana Vrtičević Tica još djelić poslovne filozofije Stancije Meneghetti, a na našu radoznalost o još nekim poznatim gostima koji su ovdje odsjeli, otkriva nam još jedan: diskreciju. “Ne volimo spominjati naše poznate goste jer oni su ovdje došli na odmor, i cijele

njihovu privatnost. Nama je čast što su izabrali Stanciju Meneghetti za svoj odmor, i doći će opet nakon što ovdje dožive ovaj poseban mir, antistresnu atmosferu, odličnu hranu i vrhunsku uslugu, dakle ono što im u tom ubrzanom ritmu života najviše treba”, zaključuje Suzana Vrtičević Tica.

Ipak, nove investicije donijele su i jednu komplikaciju: nakon proširenja, Stancija Meneghetti više ne može biti kategorizirana kao hotel, jer nije sve u jednoj zgradi, već kao turističko naselje. Objekt i dalje ima četiri zvjezdice, a za petu nedostaje još samo natkriveni parking, ali ovdje kažu da ne pate od takvih stvari, i bez pete zvjezdice Stancija Meneghetti je jedno od najluksuznijih mjesta za odmor na cijelom istarskom poluotoku. Osim spomenute asocijacije Relais & Châteaux, Stancija Meneghetti je i članica udruge Stories hotela, među kojima je 14 iz Hrvatske; njezin restoran ima Michelinovu preporuku, tri “kapice” suštava Gault & Millau, vina i maslinova ulja s imanja Meneghetti cijenjena su i nagrađivana, a budućnost je, kažu, u znaku potpuno ekološke ponude.

Suzana Vrtičević Tica

KONFERENCIJA O JAVNIM POLITIKAMA U ORGANIZACIJI ZAKLADE ZA RAZVOJ CIVILNOG DRUŠTVO ISTRA

Civilni sektor mora biti protuteža političkom

Uz stručnjake s Fakulteta političkih znanosti u Zagrebu, dr. Anka Kekez Koštro i Mario Munte, koji su okupljene predstavnike civilnog društva, javne uprave, akademske zajednice te učenike i profesore iz pulskih srednjih škola upoznali sa osnovama, terminologijom i fazama procesa donošenja javnih politika te njihovoj važnosti za sve građane, svim prisutnima se obratio i Tomislav Korman, predstavnik Ureda EU Parlamenta u Republici Hrvatskoj, koji je naglasio važnost izlaska na predstojeće izbore za predstavnike u EU Parlamentu.

Piše **Patricija SOFTIĆ**

U pulskom Kinu Valli održana je vrlo zanimljiva konferencija koja je trebala pridonijeti osvještavanju građana, prvenstveno mladih, o važnosti javnih politika. Neuoobičajena tema, o kojoj se sve više govori i koja će u narednom periodu zasigurno biti predmet brojnih razgovora i rasprava. Javne politike nisu ništa novo, one se kreiraju već dugo, a ovaj put je fokus konferencije bio usmjeren na kreiranje javnih politika koje bi trebale doprinijeti razvoju lokalnih zajednica u partnerstvu sa civilnim sektorom.

Mladi mogu biti ključ promjena

Uz stručnjake s Fakulteta političkih znanosti u Zagrebu, dr. Anka Kekez Koštro i Mario Munte, koji su okupljene predstavnike civilnog društva, javne uprave, akademske zajednice te učenike i profesore iz pulskih srednjih škola upoznali sa osnovama,

terminologijom i fazama procesa donošenja javnih politika te njihovoj važnosti za sve građane, svim prisutnima se obratio i Tomislav Korman, predstavnik Ureda EU Parlamenta u Republici Hrvatskoj, koji je naglasio važnost izlaska na predstojeće izbore za predstavnike u EU Parlamentu. Profesor Korman naglasio je važnost interakcije s mladima kada je riječ o europskim izborima, koji su, kako primjeri govore, nerijetko i pokretači kreativnog pristupa osvještavanja javnosti o važnosti biranja svojih predstavnika u nadnacionalne strukture vlasti. Publika je imala priliku čuti i nekoliko primjera dobrih praksi, kako se može utjecati na izradu javnih politika na europskom, nacionalnom i lokalnom nivou.

Važnost ekologije i temu održivog razvoja istaknuo je Vjeran Piršić, aktivist i volonter Udruga Eko Kvarner, koji već godinama na transnacionalnom nivou zagovara održivi razvoj, ekologiju i važnost obnovljivih izvora energije.

Pulski srednjoškolci mogli su naučiti o javnim politikama i važnosti izlaska na izbore

Ana Žufić, stručna suradnica za EU projekte Općine Medulin, predstavila je Lokalni program djelovanja za mlade Općine Medulin 2014.-2020., strateški dokument te općine po pitanju mladih. Istaknula je kako je upravo proces izrade te lokalne javne politike najvažniji dio tog programa jer je pokrenuo komunikaciju, dijalog i suradnju između svih aktera u kreiranju javnog života, od javne uprave i donosioca odluka, ustanova, mjesnih odbora do udruga mladih.

Uslijedila je panel rasprava u kojoj su sudjelovali

dr. sc. Anka Kekez Koštro, Helga Može Glavan, Mario Munta, izv. prof. dr. sc. Kristina Afrić Rakitovac s pulskog FET-a i Tomislav Korman.

Važno je izaći na izbore

Na panelu se moglo čuti da su itekako važne i neophodne javne politike vezane za razvoj lokalnih zajednica, jer definiraju niz lokalnih odluka koje se na temelju tih javnih politika donose, od socijalne i zdravstvene skrbi, pa na dalje, a direktno utječu na umirovljenike, mlade, sport, kulturu i druge sfere

života, te kako upravo kroz takve instrumente javne politike EU mogu pomoći razvoju lokalnih zajednica. Za sve odluke koje se donose u Bruxellesu, inputi se dobivaju od zemalja članica, zastupnika u EU parlamentu, članova raznih odbora, organizacija civilnoga društva i drugih ustanova i institucija, te je jako važno u tom smislu sudjelovati. Nadalje, uloga civilnoga društva upravo u razvoju lokalnih zajednica je vrlo velika, jer predstavnici tog sektora imaju jako dobar uvid u potrebe na terenu, potrebe krajnjih korisni-

ka, imaju dugogodišnje iskustvo i veliko znanje te trebaju biti suradnik u izradi javnih politika.

Na koncu su svi sudionici naglasili važnost izlaska na predstojeće europarlamentarne izbore, kao priliku da biramo osobe koje će zastupati naše interese, donositi odluke i sudjelovati u izradi javnih politika za dobrobit naše zemlje i naših lokalnih zajednica. Nakon jutarnjeg dijaloga, održana je i radionica o kreiranju javnih politika na kojoj je dr. Anka Kekez Koštro detaljnije objasnila proces kreiranja javnih politika.

U Puči boravili učenici iz Poljske i Litve

Pulska Tehnička škola ovog je mjeseca ugostila učenike iz Poljske i Litve, koji su u Istri boravili u društvu svojih profesora i mentora. U sklopu posjeta, učenici i profesori su se vođeni svojim kolegama iz pulske srednje škole i ostalih institucija uključenih u projektne aktivnosti, mogli upoznati s školskom opremom u Tehničkoj školi, među njom je najvrjednija upravo ona pribavljena u sklopu projekta 3D FOR VET.

Radi se o 3D printeru i skeneru, zahvaljujući kojem su gostujući učenici sudjelovali u raznim vježbama i radionicama posvećenih 3D printanju, te su na taj način svoja teorijska znanja primijenili na konkretnim i praktičnim primjerima. Polaznici studijske razmjene posjetili su i Centar za popularizaciju znanosti i inovacija Istarske županije, ustanovu Metris - Centar za istraživanje materijala Istarske županije te tvornicu Cimos-Buzet, gdje su

se upoznali s proizvodnim programom te pogonima tamošnje tvornice.

D. B. P.

Glavni urednik:
Robert Frank
Urednica priloga:
Danijela Bašić-Palković
Izdavač:
Glas Istre novine d.o.o.

Prilog je realiziran u suradnji s Istarskom županijom